

ΕΥΞΕΙΝΟΝ ΠΟΝΤΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΕΤΟΣ Β'.

— ΤΕΥΧΟΣ ΚΕ'.

19 ΙΟΥΝΙΟΥ 1882.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γεώργιος Συμβουλίδης. — 'Επίσκεψις εἰς τρία μνήματα. — Κάθε ἔμπόδιο σέ καλό. Κωμῳδία μονόπρακτος. — 'Ολίγα περὶ Πλατάνων. — Μνημονικὸν τυφλοῦ. — 'Ηλικία τῶν ζώων. — Διανοητικὴ κατάστασις τῶν Μεσογείων. — Αἶνιγμα. — Εἰδήσεις.

ΕΝ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Δ. ΞΙΦΙΛΙΝΟΥ

1882

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΠΟΝΤΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΘ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΝ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΙ

ΕΤΟΣ Β΄.

19 ΙΟΥΝΙΟΥ 1882.

ΤΕΥΧΟΣ ΚΒ΄.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑΔΗΣ

Ο περιώνυμος ἀρχίατρος τῆς ῥωσσι-
κῆς αὐτοκρατορικῆς φρουρᾶς ὑψωθείς εἰς
μέγα ἀξίωμα κατὰ τὸ διάστημα τῆς
ἐν τῷ ῥωσσικῷ στρατῷ ὑπηρεσίας αὐ-
τοῦ ἐγεννήθη ἐν Τραπεζοῦντι κατὰ τὸ
ἔτος 1825 καὶ διδασθεὶς τὰ ἐγκύκλια
μαθήματα ὑπὸ τῶν διδασκάλων τῆς ἐ-
ποχῆς ἐκείνης καὶ τοῦ Ἀντωνίου Καμ-
βούρογλη, ἀφοῦ διέμεινεν ἐνταῦθα ἐπὶ
ἐν ἔτος μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν
σπουδῶν αὐτοῦ μετέβη εἰς Ἀθήνας, ἔνθα
συμπληρώσας τὴν ἀκράσιν τῶν ἐγκυ-
κλίων αὐτοῦ μαθημάτων ἐσπούδασε τὴν
ιατρικὴν καὶ ἐκεῖθεν μετέβη εἰς Παρι-
σίους πρὸς τελειοτέραν κατάρτισιν αὐτοῦ
εἰς τὴν ἐπιστήμην· ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ
Γαλλικοῦ ἔθνους διαμείνας ἐπὶ τριετίαν
ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῆς ἰατρικῆς· εἶτα
ἐπανελθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἐξή-
σκησεν ἐπὶ διετίαν τὸ ἰατρικὸν ἐπάγγελ-
μα· ἐντεῦθεν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ κρι-

μαϊκῷ πολέμῳ ἀπῆλθεν εἰς Ῥωσσίαν
καὶ καταταχθεὶς ὡς δόκιμος ἰατρός εἰς
τὸν ῥωσσικὸν στρατὸν προήχθη διὰ τῆς
ἰκανότητος αὐτοῦ μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ
στρατηγοῦ· κατὰ τὸν τελευταῖον δὲ ῥωσ-
σοτουρκικὸν πόλεμον ἀκολουθῶν τῶν ῥωσ-
σικῶν στρατῶν προσεβλήθη ὑπὸ τυφοει-
δοῦς πυρετοῦ καὶ ἀπεβίωσεν ἐν Βουκου-
ρεσίῃ κατὰ Μάρτιον τοῦ 1878.

Κατὰ τὸ 1864 ὁ Συμβουλίδης ἐσύστη-
σεν ἐν Ἀθήναις ἰατρικὸν διαγώνισμα, οὐ
σκοπὸν ἔθετο τὴν πρόδοσιν τῆς ἐν Ἑλ-
λάδι ἰατρικῆς ἐπιστήμης καὶ ἰατρικῆς
φιλολογίας· τὸ διαγώνισμα τοῦτο, οὐ
τὴν ἐξακολούθησιν διὰ τῆς διαθήκης αὐ-
τοῦ ὤρισθεν, ἐξακολουθεῖ εἰσέτι τελοῦ-
μενον ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις ἰατρικῆς ἐ-
ταιρείας· τὴν βιβλιοθήκην αὐτοῦ κατέ-
λιπεν εἰς τὸ ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον.

Εἰς δὲ τὴν βιβλιοθήκην τοῦ ἡμετέρου
Φροντιστηρίου ἐποιήσατο κατὰ τὸ ἔτος
1860 δωρεὰν βιβλίων ἐκ τριακοσίων τό-
μων, τὸ πλεῖστον ἐπιστημονικῶν συγ-
γραμμάτων.

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

ΕΙΣ ΤΡΙΑ ΜΝΗΜΑΤΑ.

(συνέχ. ἴδε προηγ. φύλλον.)

— οοο —

I'.

Εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ μεγάλου Φρειδερίκου εἰς Ποτσδάμην 1806.

Ἄν καὶ ὀλίγον ἔμεινεν εἰς Βερολίον ὁ Ναπολέων, δὲν ἠμέλησεν ὅμως νὰ ἐπισκεφθῆ τὴν Ποτσδάμην, τὰ λαμπρὰ ταῦτα ἀνάκτορα τοῦ μεγάλου Φρειδερίκου, τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο καὶ προσφιλὲς ἄσυλον, ὅπου ἀπ' οὗ ὕψωσε τὸ ἔθνος του εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δυνάμεως καὶ τῆς λαμπρότητος, ἐτέρπετο καλλιεργῶν τὰ γράμματα καὶ διατηρῶν μὲ πάντας τοὺς ἐν τῇ Εὐρώπῃ σοφοὺς, φιλοσόφους ἢ διακεκριμένους τῷ πνεύματι ἀδιάκοπον ἀλληλογραφίαν.

Ἐκεῖ διεξήγετο ἢ μετὰ τοῦ Βολταίρου ἐπιστολίμαϊα διαμάχη ἐκείνη, ἢ ἐπενεγκοῦσα ἑλικῆν σχεδὸν μεταβολὴν ἐν τῇ φιλολογοίᾳ. Πρὸς δὲ, ἐν Ποτσδάμῃ κατοικήθησαν ὑπ' αὐτοῦ τὰ τοσοῦτον περίφημα ἐκεῖνα τάγματα, ὧν τὰ πρῶτα ἐρρίφθησαν ἐν 1792 κατὰ τοῦ χειμάρρου τῆς Γαλλικῆς ἀναστασίας, τὰ δὲ τελευταῖα ἠφανίσθησαν εἰς τὸ πεδῖον τῆς Ἰένης. Ἐκεῖ τέλος ὕψουτο καὶ τὸ μνημα τοῦ μεγάλου ἐκεῖνου βασιλέως, εἰς θέσιν ἐκλε-

χθεῖσαν παρὰ τοῦ ἰδίου, καὶ κατὰ σχέδιον παρ' ἐκείνου δοθέν.

Ὁ Ναπολέων εἰσῆλθεν εἰς Βερολίον τὴν 24 Ὀκτωβρίου 1806 καὶ ἐγκατεστάθη εἰς Ποτσδάμην. Μόλις δ' ἐν αὐτῇ, ἠθέλησε νὰ ἐπισκεφθῆ τὸν θάλαμον ὃν κατόκει ὁ μέγας Φρειδερίκος, καὶ ὃν εἶχον σεβασθῆ ἔκτοτε οἱ Πρῶσοι πάντοτε. Οὐδὲν τῶν ἐπιπέλων εἶχε μετακινήθῃ, τὰ πάντα ἦσαν ὡς καὶ κατὰ τὴν στιγμήν τοῦ θανάτου τοῦ μεγάλου μονάρχου. Ὁ Ναπολέων ἐξέτασεν ὅλα μετὰ προσοχῆς, ἀνοίγων τοὺς σύρτας καὶ ἐγγίζων πᾶν ὅ,τι εὕρισκετο ὑπὸ τὴν χεῖρά του.

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, εἶπε, καθεζόμενος ἐπὶ παλαιῷ ἀνακλινητήριου, ἢ πολυτέλεια δὲν ἐπικρατεῖ εἰς τὸν θάλαμον τοῦτον.

Ἄλλ' ὅ,τι πλεῖστον τὸν ἐθέλησεν ἦτο ἡ ἀνακάλυψις εἰς τινα γωνίαν τοῦ ξίφους, τῆς ζώνης καὶ τῆς ταινίας τοῦ Πρώσου μονάρχου. Λαβὼν δὲ αὐτὰ μετὰ ζωηρότητος:

— ὦ! ὦ! Κύριοι, ἀνέκραξεν ἐνθουσιωδῶς ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς περιεκλουῦντας αὐτόν, προτιμῶ τὰ τρόπαια ταῦτα ὄλων τῶν θησαυρῶν τῆς Πρωσσίας. Εἶτα μετὰ στιγμιαίαν σκέψιν προσέθηκε: Θέλω νὰ ἴδω τὸ μνημεῖον τοῦ Φρειδερίκου.

Καὶ παραυτίκα ἀκολουθούμενος ὑπὸ τιτῶν τῶν ἀξιωματικῶν του, διευθύνθη πρὸς τὸ νεκρικὸν μνημεῖον προηγουμένου ὑπηρετοῦ τινὸς τοῦ ἀποθανόντος μονάρχου, καὶ κατέβη, φωτίζόμενος ὑπὸ λαμπάδων

φερομένων ὑπ' ἐνὸς μόνου ὑπηρετοῦ, τὰς λιθίνας βαθμίδας τὰς ἀγούσας εἰς τὸ βασιλικὸν ὑπόγειον· μετ' ὀλίγον δ' εὐρέθη ἐνώπιον τοῦ τάφου τοῦ μεγάλου Καρόλου τῆς Πρωσσίας.

Ὁ τάφος οὗτος εἶναι ἀπλούστατος, ἢ μᾶλλον τάφος ὃν πᾶς χωρικός δύναται ν' ἀποκτήσῃ εἰς τὸ νεκροταφεῖον τοῦ χωρίου του, διότι εἶναι ἐξ ἀπλοῦ λίθου σιλιπνωθέντος ὅπως ὁμοιάσῃ μάρμαρον, χωρὶς οὐδὲν πρόσθετον κόσμημα νὰ ἐλαττώνη τὴν σοβαρὰν ταύτην μεγαλοπρέπειαν· σιδηροῦς φραγμὸς περικλείει τὸ ἀπλοῦν τοῦτο μνημα, ἐφ' οὗ εἶναι γεγραμμένα αἱ ἐξῆς μόνον λέξεις· ΦΡΕΔΕΡΙΚΟΣ Β'. ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΠΡΩΣΣΙΑΣ. Οὐδεμία πομπή! οὐδεμία ἐπίδειξις! Τὸ μνημεῖον ἐκεῖνο εἶναι μαυσωλεῖον οὐχὶ μονάρχου κραταιοῦ καὶ ἥρωος, ἀλλὰ φιλοσόφου, ὅστις ἀπέρριψεν ὡς μηδαμινὰ παίγνια τὰ πολυτελεῆ ποικίλιματα καὶ τοὺς πομπώδεις μαρμαρίνους καὶ χαλκοὺς πανηγυρικοὺς, τοὺς καλύπτοντας τὰ μνημεῖα τῶν κοινῶν βασιλέων.

Ὁ Β'. Φρειδερίκος, ὅστις μιμούμενος τὸν ΙΒ'. Κάρολον καὶ τὸν μέγαν Πέτρον εἶχε τηρήσει εἰς τὴν ἐνδυμασίαν του ἀπλότητα, ἔμελλε νὰ δώσῃ διὰ τοῦ τάφου του νέον παράδειγμα τῆς ἀφειλείας ταύτης, ἥτις τόσον ἀρμόζει εἰς τοὺς μεγάλους ἄνδρας.

Ὁ Ναπολέων ἀπεκαλύφθη καὶ παρέτῃρει μὲ θαθεῖαν συγκίνησιν τὸ μνημα ἐκεῖνο, ὅπου ἔκειτο ὁ στρατηγὸς δ' ἐξ

ἀπαλῶν ὀνύχων εἶχε λάθει ὡς παράδειγμα. Τί συνέβηεν ἐντὸς τοῦ εὐρυχώρου νοός του; ὅποιον κόσμον ἰδεῶν διήγειρε τὸ μαυσωλεῖον ἐκεῖνο εἰς τὰς διπλόας τῆς ἰσχυρᾶς αὐτοῦ κεφαλῆς; οὐδεὶς δύναται νὰ τὸ εἴπῃ· ἀλλ' ὅ,τι ὁ Ναπολέων ἐνώπιον τοῦ ψυχροῦ ἐκείνου λίθου ἐσκέφθη πόσον ὀλεθρία δύναται ν' ἀποβῆ εἰς τὸ ξίφος ἐνὸς ἥρωος ἢ καταστροφή βασιλείας ἐγεθείσης ὑπὸ τὸ ξίφος ἐτέρου ἥρωος. Ἴσως ἂν ὁ τάφος δὲν ἐμποδίζῃ δύο μεγαλοφυίας νὰ συνεννοηθῶσιν, ἢ σκιά τοῦ μεγάλου Φρειδερίκου τῷ ἐπεφάνῃ περιτετυλιγμένη τὰ ψυχρά της σάβανα, καὶ ἰκέτευσεν αὐτὸν νὰ μὴ θίξῃ τὴν κληρονομίαν, ἣν εἶχεν ἀφήσει αὐτὸς εἰς τὸν ἀνεψιόν του. Ἄλλ' εἶναι θετικὸν ὅτι, ἀπ' οὗ ἐν τέταρτον ἔμεινεν ἀσκαρδαμυκτὶ ἀτενίζων τὸν τάφον ἐκεῖνον εἶπεν, ἐν ᾧ ἐπανήρχετο εἰς τ' ἀνάκτορα ἀρκετὰ δυνατὰ, ὥστε τὸν ἤκουσαν οἱ ἀκολουθήσαντες αὐτόν εἰς τὴν ὑπόγειον ἐκείνην ἐκδρομὴν.

— Ὁ Βρανδεβουργικὸς οἶκος θὰ μείνῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου.

Καὶ τῷ ὄντι τὰ πράγματα δὲν ἤργησαν νὰ ἀλλάξωσι μορφήν. Ὁ Ναπολέων, ὅστις τέως εἶχε δεῖχθῃ ἄκαμπτος εἰς τὰς παρακλήσεις τῶν Πρώσων ἐπιτετραμένων τοῦ νὰ ἔλθῃ εἰς σχέσεις μετ' αὐτῶν· ἠλλάττωσε τὴν αὐστηρότητά του, καὶ διέταξε τὸν Κ. Ταλλεϋράνδον ν' ἀναλάβῃ τὰς διαπραγματεύσεις, καὶ νὰ τεθῆ παραυτίκα εἰς σχέσιν μετὰ τοῦ βα-

σιλέως τῆς Πρωσίας. Οὗτος δὲ, ὅστις ἐνόμιζεν ἑαυτὸν διὰ παντός ἀπολεσθέντα, ἀνελαθε θάρρος, εἰ λαοὶ ἀνέπνευσαν, εἰ διασκορπισθέντες στρατοὶ τῆς Πρωσίας συνεσωματώθησαν, καὶ αἱ παρακλήσεις τῆς Ῥωσίας καὶ τῆς Αὐστρίας ἀνευώθησαν ἐν ἐνὶ λόγῳ τὰ πάντα ὠδεύσαν εἰς ταχεῖαν συνδιαλλαγὴν, καὶ οὐδὲν ἄλλο πλὴν τῆς εἰς τὸ μνημα ἐκείνης ἐπισκέψεως ἠδυνήθη νὰ φέρῃ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο. Καὶ ὑπεγράφη μὲν ἡ μετὰ τῆς Πρωσίας εἰρήνη, ἀλλ' ἡ εἰρήνη αὕτη ὑπῆρξεν ἡ ἀπώλεια τοῦ Ναπολέοντος. Εἶναι γνωστὸν πῶς τὸ 1814 ὁ Φρεδερίκος Γουλιέλμος ἀντήμειψε τὴν γεννιότητα τοῦ ἄλλοτε νικητοῦ του· εἶπε ἴσως τὸ κατ' αὐτοῦ μῖσός του ὑπῆρξεν ὀλεθριώτερον εἰς τὴν Γαλλίαν ἢ ἡ ὀργὴ τῶν Ῥώσων.

Οἱ γέροντες σωματοφύλοκές του, μὲ τὴν ὀρθότητα τῆς κρίσεως ἣτις ἰδίαζεν εἰς αὐτούς, ἐξετίμησαν κατὰ τὴν ἀληθῆ τῆς ἀξίαν τὴν μετὰ τῆς Πρωσίας εἰρήνην. Καὶ ἰδοὺ πῶς ὁ Μερλανδιέρος καὶ ὁ Θωμάς, οὔτινες ἔτυχον ἐν Ποτσδάμῃ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς ἐγνωστοποιῶν ἀλλήλοις τοὺς φόβους καὶ τὰ προαισθήματά των.

— Λοιπὸν! πάλιν καὶ ἄλλος βασιλεὺς εἰς τὸν ὁποῖον δίδεται χάρις, ἔλεγεν ὁ Μερλανδιέρος· εἶναι δυστύχημα, διότι σήμερον ἡ αὖριον οἱ μονάρχαι αὐτοὶ θὰ συνεννοηθῶν καθὼς κλέπται εἰς πανήγυ-

ριν, καὶ θὰ ἐπιπέσουν κατ' ἡμῶν μὲ συνοδείαν τηλεβόλων.

— Οὐφ! εἶσαι πάντοτε μάντις κακῶν· τί σὲ λέγει ὅτι ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωσίας θὰ θελήσῃ νὰ ῥοφήσῃ καὶ δεύτερον ποτηριον, ἀφοῦ τὸ πρῶτον ἦτο τόσον πικρὸν.

— Τίς μὲ τὸ λέγει; ἀπήντησεν Μερλανδιέρος· ἐγὼ τὸ διελογίστην. Συγχωρεῖ ποτὲ ἓνας βασιλεὺς τὴν εὐχαρίστησιν τὴν ὁποῖαν ἔλαβεν ἄλλος νὰ τὸν χαδεύσῃ μὲ ξύλον;

— Ἐλα δά! ὁ μικρὸς δεκανεὺς ἔχει περισσότερον πνεῦμα ἀπὸ σὲ, καὶ ἂν ἀφῆκε τὸν βαθμὸν του εἰς τὸν βασιλέα αὐτόν, θὰ ἔχῃ βέβαια τὰς αἰτίας του.

— Τί νὰ σὲ εἰπῶ· ὅλαι αὐταὶ αἱ ἐπισκέψεις τοῦ Σατανᾶ εἰς τὸ μνημα τοῦ Κώστα καὶ τοῦ Γιάννη ἐβγήκον πάντοτε εἰς κακὸν καὶ τοῦ μικροῦ δεκανεὺς καὶ ἡμῶν.

— Ἀποδείξε μὲ το;

— Νὰ σὲ τὸ ἀποδείξω· ἐνθυμεῖσαι εἰς Αἴγυπτον, ποῦ ἠθέλησε νὰ ἴδῃ τὸ νεκροταφεῖον τῶν Φανφαρόνων. Ἐ! λοιπὸν τί ἐβγήκεν ἀπὸ τὴν ἐπιθεώρησιν ἐκείνην; Ἐβγήκεν ὅτι πρὶν περάσῃ ὁ χρόνος, ὁ μικρὸς δεκανεὺς ἠναγκάσθη νὰ τὸ στρύψῃ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, συνοδευόμενος μόνον ἀπὸ ὀλίγα ῥουκάμισα καὶ δύο ἢ τρεῖς ζευγάρια κάλτσαις.

— Ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τί ἀποδεικνύει;

— Αὐτὸ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ σημαία τῆς

δημοκρατίας ἠναγκάσθη διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν ζωὴν της νὰ τὸ κόψῃ λάσπη· μ' ἐννοεῖς τώρα;

— Καὶ ἔπειτα;

— Ἐπειτα; γίνεται ὑπατος, πάει καλά. Ἀλλὰ μόλις διορίσθη αὐτοκράτωρ, τὸν ἔρχεται νὰ ταξειδεύσῃ, φθάνει εἰς Ἀκουίσγρανον, καὶ ἐκεῖ τὸν κατεβαίνει νὰ σκαλίσῃ πάλιν τὴν ποντικότρυπαν ἐνὸς γεννάδα, τοῦ πολίτου μεγάλου Καρόλου ὅστις ἔζη καθὼς λέγουσιν πρὸ . . . Μπᾶ! τί λέγω πρὸ ἑκατὸν χιλιάδων ἐκατοντάδων χρόνων.

— Ἐ! καὶ τί κακὸν ἐπροξένησεν αὐτός;

— ὦ! σχεδὸν τίποτε, ἐκτὸς ὅτι ἐνῶ ἐκαθήμεθα ἡσυχοὶ εἰς τ' αὐγά μας, καὶ ἐτοιμαζόμεθα νὰ δώσωμεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἓνα μάθημα μὲ οὐρά, ἠναγκάσθημεν νὰ τρέξωμεν εἰς τὴν Γερμανίαν διὰ νὰ πετζοκοπῶμεν μὲ τοὺς Αὐστριακοὺς καὶ Ῥώσους . . .

— Ναί, τοὺς τρώγ' ἀκόμη ἡ ῥάχη τους, εἶπεν ὁ Θωμάς, ἀλλὰ δὲν συνεξάγεις τίποτε μὲ τοὺς δισχυρισμούς σου.

— Συνεξάγω ὅτι τὴν πρώτην φορὰν ἀφῆσαμεν τὴν Αἴγυπτον μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Φανφαρόνων· ὅτι μετὰ τὴν δευτέραν ἐπίσκεψιν εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ μεγάλου Καρόλου ἐπήγαμεν ἀντὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, εἰς τὴν Γερμανίαν. Καὶ ὅτι αὕτη ἡ τελευτάία ἐπίσκεψις εἰς τὸ κατάλυμα τοῦ ἀρχαίου βασιλέως τῶν Πρώσων θὰ κάμῃ καὶ αὕτη τὸ ἐδικὸν της.

— Ἦμπορεῖ· ἀλλὰ τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι, ὅστις ἔχει νὰ κάμῃ μὲ τὸν αὐτοκράτορα, εἴτε Ἀγγλὸς εἶναι εἴτε Αὐστριακὸς, ἔχει νὰ κάμῃ μ' ἐμένα.

Δοχίας τις κράξας τότε τὸν Θωμᾶν καὶ τὸν Μερλανδιέρον, ἔθεσε πέρας εἰς τὴν συνομιλίαν ταύτην, ἣτις καὶ τοι ὄξουσα ὀλίγον τὸν στρατῶνα, ἦτον οὐχ' ἦττον πλήρης ὀρθοῦ λόγου, καὶ κατήντησε προφητεία.

Τὴν αὐτὴν ἐσπέραν ὁ Ναπολέων, ὅστις εἶχεν ἀποσυρθῆ ἑνωρὶς εἰς τὸν ἐτοιμασθέντα δι' αὐτόν κοιτῶνα εἰς τὰ ἀνάκτορα τῆς Ποτσδάμης, εἶπεν εἰς τὸν ὑπασπιστὴν του Ῥάπ, ὅστις τὸν εἶχεν ἀκολουθήσει· μέχρι τοῦ δωματίου ἐκείνου.

— Κύτταξε εἰς τὸ ὠρολόγιον τοῦ μεγάλου Φρεδερίκου τί ὥρα εἶναι;

— Ἐννέα ὥραι, Μεγαλειότατε, ἀπήντησεν οὗτος.

— Εἶναι ἀκριβῶς ἡ ὥρα κατὰ τὴν ὁποῖαν αὐτὸς ἀπέθανε πρόεικσιν ἐτῶν, εἶπε σκεπτικὸς ὁ Ναπολέων.

Εἶτα δὲ παρατηρήσας τὸ ξίφος τοῦ Φρεδερίκου, τὸ ὁποῖον κατὰ διαταγὴν του εἶχε κρεμασθῆ ὑπὲρ τὴν κλίνην του, τὸ ἔλαβεν, ἐξείλκυσε τὴν λεπίδα, καὶ ἐγγίζων μὲ τὸν δάκτυλον τὴν ἀκωκὴν.

— Κεντᾶ ἀκόμη, εἶπε, θὰ τὸ στείλω εἰς τὸν διοικητὴν τῶν ἀπομάχων. Οἱ γέροντες στρατιῶταί μου θὰ τὸ διατηρήσουν εἰς μνήμην τῆς ἐκδικήσεως, ἣν ἔλαβον διὰ τὴν ἦτταν τῆς Ῥοσχάβης.

— Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ Ῥάπ, εἰς τὴν θέσιν τῆς Μεγαλειότητός σας δὲν θὰ ἄφρινα τὸ ξίφος τοῦτο· θὰ τὸ ἐκράτουν δι' ἑμαυτὸν.

Τοῦτο ἀκούσας ὁ αὐτοκράτωρ ἔρριψε πρὸς τὸν ὑπασπιστὴν του βλέμμα ἀνεξήγητον, καὶ κτυπῶν ἐλαφρῶς τὸ ξίφος τὸ ὁποῖον πάντοτε ἐφόρει τῷ εἶπε μὲ τόνον δικαίας ὑπερηφανείας·

— Μὴ δὲν ἔχω τὸ ἐδικόν μου, Κύριε σύμβουλε;

(ἐκ τῆς Πανδώρας.)

ΚΑΘΕ ΕΜΠΟΔΙΟ ΣΕ ΚΑΛΟ.

— Κωμῳδία μονόπρακτος —

ὑπὸ ***

(συνέχεια· ἴδε προηγ. τεύχος.)

ΧΟΡΟΣ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΩΝ,

ΝΙΚΟΣ, ΑΣΗΑΣΙΑ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

καὶ ΑΘΗΝΑ.

Σ Κ Η Ν Η Ι Α.'

(Ἐμφανίζεται εἰς τὴν δεξιὰν θύραν ἡ Χρυσὴ ἐστολισμένη.)

ΧΟΡ. Ἴδου ἐφάνη ἡ πενθερὰ χαιρετίσατε αὐτήν, προπίετε ὑπὲρ αὐτῆς καὶ ὑπὲρ τῆς υἱείας τῶν νεονύμφων.

ΚΩΝΣΤ. (Παρεμβαίνει καὶ παύει τὰς

διαδηλώσεις τοῦ χοροῦ, καὶ πλησιάζει τὴν Χρυσή.) Κυρία ἰδοὺ ἔρχομαι μεθ' ἑαυτῆς αὐτῆς τῆς συνοδείας ὡς παρὰ νύμφος, σὲ φέρω προσέτι καὶ τὸν υἱόν σου Νίκο, ἰδοὺ αὐτὸς πλησίον τῆς μητρός μου.

ΑΣΠ. (Λαμβάνει διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τὸν Νίκο, καὶ διὰ τῆς ἄλλης τὴν θυγατέρα τῆς πλησιάζει πρὸς τὴν Χρυσή.) Ἴδου κυρία ὁ υἱός σας, ὅπως μετανοήσας καὶ ζητεῖ συγγνώμην διὰ μέσου ἑμοῦ· σὰς παρακαλεῖ λοιπὸν ἵνα τὸν εὐχρηθῆτε, ἐκτός αὐτοῦ σὰς συνιστῶ καὶ τὴν θυγατέρα μου Ἀθηναῖαν νεόπανδρον, ἵνα εὐχρηθῆτε καὶ αὐτὴν συνάμα. ἢ νεόπανδρος δὲ ὀφείλει νὰ σὰς φιλήσῃ τὸ χέρι (πρὸς τὴν Ἀθηναῖαν) τὸ καθήκον σου, κόρη μου.

ΧΡΥΣ. (Ἐπιθέσασα τὰς χεῖρας τῆς ἐπὶ τῶν δύο.) Ἐστὲ ἀμφοτέροι εὐλογημένοι, σὰς εὐλογῶ ὡς τέκνα τῆς αὐτῆς μητρός, ἀλλὰ διατί υἱέ μου τόσον θυμός; διὸ τίνα νομίζεις τοσαύτη ἐτοιμασία.

ΧΟΡ. Διὰ τοὺς νεονύμφους.

ΧΡΥΣ. (Μετά τινος ἀβροροσύνης) Σὰς εὐχαριστῶ.

ΧΟΡ. Πίωμεν εἰς υἱείαν των.

ΣΤΑΜ. Εἰς υἱείαν των (ἐρχόμενος ἐπὶ τῆς σκηνῆς μετὰ τῶν νυκτικῶν καὶ κλονιζόμενος κράζει.) Ἄς πιῶμε παιδιὰ γεμίστε τὰ ποτήρια θὰ κάρωμε τόκα (ἄπαντες πληροῦσι τὰ ποτήρια ὁ Σταμάτης μετὰ τῆς Χρυσῆς ἵσταται εἰς τὴν μίαν πλευρὰν ἀπέναντι τούτων ὁ

Νίκος μετὰ τῆς Ἀθηναῖας, ὁ χορός καὶ οἱ λοιποὶ εἰς τὸ μέσον.)

ΑΠΑΝΤΕΣ (ὁμοῦ) Εἰς υἱείαν τῶν νεονύμφων (ἐπαναλαμβάνουν) εἰς υἱείαν των.

ΚΩΝΣΤ. (πρὸς τὴν Ἀσπασίαν.) Δὲν δύναμαι πλέον νὰ τὸ ἀνεχθῶ, μητέρα, εἶναι θεὸς μου.

ΑΣΠ. Πράττε μετὰ φρονήσεως.

ΣΤΑΜΑΤ. (Ἀναγνωρίζοντας τὸν ἀνεψιόν του.) Βρὲ σὺ ἀνεψιέ μου ἐδῶ εἶσαι. (τρέχει πρὸς αὐτόν.)

ΚΩΝΣΤ. Ναί θεῖε μου ἐδῶ εἶμαι, ἀλλὰ μάθε . . .

(ψυθιρίζει εἰς τὸ εὖς του, ὅστις λίαν ταραχθεὶς ἐγείρεται μὲ κλαύματα καὶ φωνάς.)

ΣΤΑΜ. Πω-ω-ὤς; !!! ὦ Χρυσή μου, Χρυσή μου τί μᾶς ἐφκίασαν Χρυσή μου ὦ σὰς ἔχασα Χρυσή μου, Χρυσή μου θ' ἀλλάξω θρησκευμα καὶ θὰ σὲ πάρω, πρὸς τὸ ἠλπίζεν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς του.

ΧΡΥΣ. (τεταραγμένη) Τί τρέχει; τί συμβαίνει; τί; τί; τί;

ΣΤΑΜ. (Ἀναγνωρίζοντας καὶ τοὺς λοιπούς.) Καὶ σεῖς καὶ σεῖς ἐδῶ, τὸν ἀκυρῶνα τὸν γάμον δὲν εἶναι νόμιμος, δὲν ὀρίζω τὴν ἀνεψιά μου;

ΚΩΝΣΤ. Ἐσυχάσατε κύριε κατὰ τὸ παρὸν καὶ σῦριον ἐνεργεῖτε.

ΣΤΑΜ. Δὲν ἠσυχάζω διόλου βοήθησέ με Χρυσή βοήθησε (ἀρπάζει καὶ συντρίβει τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης.)

ΧΡΥΣ. Φεύγουν τὰ μαλιὰ ἀπὸ τὸ κεφάλι μου, δὲν μὲ λέγετε κύριε τί συμβαίνει;

ΣΤΑΜ. Δὲν ἀκούω τίποτε (ἐγείρει μέγαν θόρυβον καὶ ταραχὴν, μετὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἐμφανίζεται ὁ Σωτήρης ἐνδεδυμένος πολυτελεῶς μὲ βελάδα καὶ γάντια ἀλλ' ἐπὶ τὸ γελιωδέστερον καὶ μετὰ δύο κλητήρων.)

Σ Κ Η Ν Η Ι Β'.

ΟΙ ΑΝΩΤΕΡΩ καὶ ΣΩΤΗΡΗΣ.

ΣΩΤ. Τί τρέχει κύριοι, εἰς τί μετεβάλατε τὸν οἶκόν μου, τίς ἐνοχλεῖ τὴν μνηστὴν μου, οἱ ἐνοχοὶ θέλουσι τιμωρηθῆ αὐστηρῶς, εἰς τί ἐνομίσατε τὸν οἶκόν μου καφενεῖον ἢ λουτρόν (πρὸς τοὺς κλητήρας.) Συλλάβετε τοῦτον τὸν παλαθὸ καὶ ἀπάγετέ τον. (Οἱ κλητήρες συλλαμβάνουσι τὸν Σταμάτη.)

ΣΤΑΜ. (κλαίων) Κύριε τίς εἶσε σὺ ὅστις τολμᾷ νὰ . . . (ἀναγνωρίζει αὐτὸν) ὁ Σωτήρης, βρὲ Σωτήρη. Τ' εἶν' οὐτά· μασκαρώθηκες κ' ἐβγήκες νὰ τρομάξῃς τὸν κόσμον;

ΣΩΤ. (πρὸς τὸ ἀκροατήριον) Εἰσθε μάρτυρες τοῦ ὅτι μ' ἀποκαλεῖ μασκαρᾶ;

ΑΠΑΝΤΕΣ Ἀλλὰ δὲν σὲ γνωρίζομεν.

ΣΩΤ. Οἱ κύριοι ἐκεῖ μὲ γνωρίζουσι (πλησιάζει τῷ Κωνσταντίνῳ καὶ τῇ Ἀσπασίᾳ) ἐνθυμεῖσθε;

ΑΣΠ. Ἐκεῖνος !! τὴν μεταβολήν.

ΧΡΥΣ. Καὶ μ' ὄλα ταῦτα δὲν ἔχεις κανέν δικαίωμα νὰ ταρατῆς τὴν ἡσυχίαν μας, ἔξελθε ἀπ' ἐδῶ.

ΣΩΤ. (δεικνύων πρὸς τὴν Χρυσὴν τὰ ἔγγραφα.) Κυρία; !!!

ΧΡΥΣ. (σύρουσα τὰς τρίχας) Ὡ δυστυχία μου ἐνθυμήθην . . . ἄλλα . . . εἶναι ἄκυρα, ἄκυρα ἔξελθε σὲ τὸ διάσσω.

ΑΠΑΝΤΕΣ. Ἐξελθε, ἔξελθε (ἐπιπίπτουσι κατ' αὐτοῦ, εἰς τὴν γενικὴν σύγχυσιν κρούει σφοδρῶς ἡ θύρα, καὶ εἰσέρχεται ὁ Χαρίλαος χαρούμενος μ' ἐνδυμασίαν ταξιδιωτοῦ.)

Σ Κ Η Ν Η ΙΓ'.

ΟΙ ΑΝΩΤΕΡΩ καὶ ΧΑΡΙΛΑΟΣ

ΧΑΡ. Εὖγε, γυναῖκά μου, εὖγε.

ΧΡΥΣ. Ἄλλος κ' αὐτός.

ΣΤΑΜ. (ἄδων) «Ἦλθε κ' ἄλλος ἀπ' τὴν Κῶ καὶ γυρεῖ μερτικῶς.»

ΧΑΡ. Βέβαια δὲν μὲ γνωρίζεις μ' ἐλθισμόνησες.

ΧΡΥΣ. Ἐχετε λάθος, κύριε.

ΧΑΡ. Ἦ ἐγὼ ἢ ἐσὺ μωρὲ σκύλλα δὲν μὲ γνωρίζεις;

ΧΡΥΣ. Διόλου.

ΧΑΡ. Δὲν εἶμαι ὁ σύζυγός σου ὁ Χαρίλαος, ἀν καλὰ ἐκεῖνος ἀπεθα-

νε πρὸ πολλοῦ (συγκινηθεὶς πίπτει ἐν τῇ ἀγκάλῃ της.)

ΧΡΥΣ. (Πεσοῦσα εἰς τοὺς πόδας του) Ὁ σύζυγός μου; ὁ Χαρίλαος; Χαρίλαέ μου ἰδοὺ φίλησε τὸ παιδί σου (παρουσιάζει τὸν Νίκο ὅστις σύρει μεθ' ἐαυτοῦ καὶ τὴν Ἀθηνᾶ.)

ΝΙΚ. Πάτερ μου, καλέ μου πάτερ εἶσαι ὅλος ἄγνωστος εἰς ἐμέ.

ΧΑΡ. (Ἐναγκαλισθεὶς ἀμφοτέρους.) Καὶ δὲν μὲ λέγετε τί συμβαίνει ἐνταῦθα;

ΧΡΥΣ. (καθ' ἐκυστήν.) Τώρα τὴν πάθαμε.

ΝΙΚ. Πάτερ μου, ἐρτάζομε τοὺς γάμους μου ἰδοὺ εὐλόγησον τὴν νύμφην σου (παρουσιάζων πρὸς αὐτὸν τὴν Ἀθηνᾶ.)

ΧΡΥΣ. (ἔξαλλος) Ναὶ ἔλθε, νύμφη μου, νὰ σὲ ἀσπασθῶ, ὅποια σύμπτωσης, ὅποια εὐτυχίης ἡμέρα.

ΣΤΑΜ. Τότε λοιπόν μὲ τὰ σωστά μου, ὁ κακομοίρης ἔφαγα τὴν χυλόπητα (φεύγει δρομαίως)

ΣΩΤ. (συγκινηθεὶς) συγκινήθηκα.

ΚΩΝΣΤ. (πρὸς τὴν Χρυσὴν σύρων αὐτὴν εἰς τινὰ γωνίαν) Μάθε λοιπόν, κυρία μου, ὅτι τὸ σχέδιον τοῦτο ἐδημιουργήθη ὑπ' ἡμῶν ἵνα προλαθόντες καὶ στεφανώσαντες τὸν υἱόν σας μετὰ τῆς ἀδελφῆς μου Ἀθηνᾶς, ἐμποδίσωμεν τὸν μετὰ τοῦ θείου μου Σταμάτη ἄτοπον γάμον σας.

ΧΡΥΣ. Θεῖός σου ὁ Σταμάτης; . . . θεῖα πρόνοια σὲ ἐνέπνευσε τέκνον μου,

ἔλθε νὰ σὲ ἀσπασθῶ. Τώρα ἐνόησα ποῦ λέγ' ὁ λόγος, ἀκάθε ἐμπόδιο σὲ καλό.»

(Ἐν τῷ μέσῳ τῆς γενικῆς διαχύσεως καταπίπτει ἡ αὐλαία.)

Τ Ε Λ Ο Σ .

ΟΛΙΓΑ ΠΕΡΙ ΠΛΑΤΑΝΩΝ.

Λέγουσι μὲν, φαίνεται δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις συγγραφεῦσιν, ὅτι ἐνταῦθα δυτικώτερον πρῶτη πόλις μετὰ τὴν Τραπεζοῦντα κατὰ τὴν νοτιάν παραλίαν τοῦ Εὐξεινοῦ Πόντου ἔκειτο ἡ πόλις Ἐρμῶνασα. Τί ἀπέγεινεν ἡ πόλις ἐκείνη, ἢ κώλιον ἢ πολίχνη ἐκείνη, εἶναι ἔργον νὰ εὐρη τις καὶ νὰ εἴπη. Λέγουσιν ὅμως ὅτι εἰς τὴν θέσιν ἐκείνης εὐρίσκειται ἡ σημερινὴ κωμόπολις Πλάτανα. Τὸ πρᾶγμα δύναται νὰ εἶναι καὶ ἀληθές καὶ ψευδές. διότι ἡμίσειαν ὥραν σχεδὸν μακρὰν τῶν σημερινῶν Πλατάνων εὐρίσκονται δυτικώτερον ἐρείπια τινα, πιθανῶς τῆς ἀρχαίας Ἐρμῶνασσης. Εἶναι ὅμως συγχρόνως πιθανόν ὅτι τὰ ἐρείπια ταῦτα δύναται νὰ εἶναι καὶ κώμης τινὸς ἐρημωθείσης, διότι δὲν εἶναι πολὺ ἱκανὰ οὐδὲ σπουδαῖα. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἴσως εἶναι θέματα σπουδαιότερα, δεόμενα καὶ πόνου πολλοῦ καὶ χρόνου μακροῦ, ἴσως δὲ καὶ δαπάνης.

Περὶ δὲ τῶν σημερινῶν Πλατάνων λέ-

γομεν, ὅτι κείνται δυτικῶς τῆς Τραπεζοῦντος παρὰ τὴν θάλασσαν, ἀπέχοντα τῆς πόλεως ἐκείνης περὶ τὰ δύο γεωγραφικὰ μίλια. Πόθεν δὲ ὁ τόπος ὠνομάσθη τοιοῦτοτρόπως, καὶ τοῦτο τὸ γ' ἐπ' ἐμοὶ κείται ἐν τῷ σκοτῆι τοῦ χρόνου, διότι οὐδεποσῶς παραδέχομαι ὅτι ὠνομάσθη ἐκ τῶν αὐτόθι πολλῶν πλατάνων. Διότι εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι πολλαὶ κῶμαι ἢ καὶ πόλεις ὠνομάσθησαν ἐκ τοιούτων ἀφορμῶν, ἀλλὰ πάντοτε δὲν εἶναι ὀρθόν νὰ πιστεύσῃ τις τὰς παραδόσεις τῶν κατοίκων διότι, τοῦλάχιστον ἐνταῦθα, οἱ ἄνθρωποι δι' ὅλας τὰς κώμας αὐτῶν ἔγχοισι βεβιασμένας παραγωγὰς τῶν ὀνομάτων. Ἐγέλασα γέλωτα πεταγώδη ὅταν ἤκουσα ὅτι τὸ ὑπὲρ τὴν Τραπεζοῦνταν εἰς τρίωρον ἀπόστασιν χωρίον Κογγᾶ ὠνομάσθη τοιοῦτοτρόπως ἐκ τῶν κωνικῶν ὀρέων δῆθεν ὑπὸ τῶν ὀπίων περικυκλούται ἢ ἐπὶ τῶν ὀπίων κείται· τίς θὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐκεῖ που οὐδὲν κωνικὸν ὄρος εὐρίσκειται ἢ κᾶν λοφίδιον. Ὁμοίαν παραγωγὴν ἤκουσα καὶ τοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Μεσοχαλδίου (Ἄρτασσα) χωρίου Κορίανα, παράγουσαν τὸ ὄνομα ἐκ τινος κόρης βασιλικῆς Ἄνας, καταφυγούσας δῆθεν ἐκεῖ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Τραπεζοῦντος· ἀλλὰ τότε τί εἶναι τὸ ὑπὲρ τὰ Πλάτανα εἰς τρίωρον ἀπόστασιν χωρίον Κορίανα; Τοιαύτας παραγωγὰς κάμνει ὁ λαὸς καὶ οἱ ἄκρη δακτύλῳ γευσάμενοι γραμμάτων ἢ καὶ πολυμαθεῖς μὲν τινες ἴσως, νοῦν δὲ οὐκ ἔχοντες. Ἴσως ποτέ

δὲν ἐσκέφθησαν οἱ περὶ τὴν Τραπεζοῦντα οἰκοῦντες ὅτι τὰ χωρίων ὀνόματα Χότζ, "Οχτζα, Κογγά, Γουργενί, Ἀσσόρ, Φίζ κ. τ. λ. δύνανται νὰ εἶναι κάλλιστα ὀνόματα ἄρμενικά (*) τοῦλάχιστον χωρίον Γουργενί εὑρηται ἐν Ἀρμενία καὶ ἐπὶ Ἰωάννου Τζιμισκῆ βασιλέως Κωνσταντινουπόλεως, καταγομένου ἐκ τοῦ ἄρμενικοῦ ἐκείνου χωρίου. Ὁμοίως ἴσως καὶ οἱ περὶ τὴν Ἀργυρούπολιν οἰκοῦντες ποτὲ δὲν ἐσκέφθησαν ὅτι τὰ ὀνόματα Ἄρτα, Ἄρτασσα, Ἄρταπίρ, Ἄρτανούτζ, Ἄρταχάν δύνανται νὰ εἶναι κάλλιστα ὀνόματα περσικά· τοῦλάχιστον οἱ ἀρχαῖοι Πέρσαι, κατὰ μίμησιν δὲ τούτων καὶ οἱ Ἀρμένιοι καὶ Καππαδόκται, ἔφερον ὀνόματα τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον συνθετικὸν μέρος ἦτο λέξις Ἄρτα, ὡς Ἄρταφέρης, Ἀρτάβαζος, Ἀρταξέρξης κτλ. σημαίνουσα μέγας.

Ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἶπομεν, ἴσως ὄχι ἀτόπως, διὰ νὰ δεῖξωμεν πόσον ἀτόπως γίνονται ἐτυμολογία τοπικῶν ὀνομάτων. Φαντασθήτω λοιπὸν ὁ εὐφυῆς ἀναγνώστης τί εἶναι δυνατόν νὰ συμβῆ εἰς τὰ ἱστορικὰ γεγονότα. Ἄλλοιμονον εἰς τὴν ἱστορίαν ὅταν συντάσσεται κατὰ τὰ παραδόσεις τοῦ λαοῦ. Καὶ δὲν ἀρνοῦμαι μὲν ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ εὑρη τις κόκκος τιγὰς ἀληθείας μεταξὺ τῶν ἀπείρων ἀχόρων τοῦ ψεύδους, ἀλλ' ἄς ἐνθυμηθῆ ὁ ἀναγνώστης τί εἶδος ἱστορία τοῦ Πόντου

(*) Σ. Σ. Δὲν γνωρίζωμεν ὅμως ἂν κατέφησαν καὶ ποτὲ εἰς τὰ χωρία ταῦτα Ἀρμένιοι οἵτινες μετέδωκαν εἰς αὐτὰ τὰ Ἀρμενικά ὀνόματα.

θὰ συνετάσσετο, ἐὰν κατεγράφοντο παραδόσεις, οἷα ἢ περὶ Μαρίας τῆς ἐπιλεγόμενης Κιουλπαχάρ παραδόσεις, καὶ διὰ τοῦτο εἰς ἄκρον ἠὺχαριστήθην ὅταν εἶδον τὸν κ. Κ. Παπαρηγόπουλον ῥαπίζοντα τοὺς πλάσαντας τὸν μῦθον τοῦτον καὶ πιστεύσαντας εἰς αὐτόν.

Ταῦτα ἔχοντες ἐν νῷ δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ἐὰν τὰ Πλάτανα ὠνομάσθησαν τοιοιουτρόπως ἐκ τῆς πλατάνου ἢ ἐξ ἄλλης τινὸς αἰτίας.

Ἐκτίσθη δὲ ἡ σημερινὴ κωμόπολις τοῦλάχιστον τὸ ἑλληνικὸν αὐτῆς τμήμα, εἰς εἰκοσιπεντάλεπτον περίπου ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς θαλάσσης. Καὶ τούτου τὸ αἷτιον οἱ κάτοικοι ἀποδίδουσιν εἰς τὰς ἐπιθέσεις τὰς ἐκ θαλάσσης γινομένας ὑπὸ πειρατῶν. Καὶ ἴσως ἔχουσι δίκαιον λέγοντες τοιοιουτρόπως· διότι καὶ ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις χρόνοις τοιοῦτόν τι μαρτυρεῖ καὶ ὁ Θουκυδίδης ἐν τῷ προοιμίῳ ὅτι ἐγένετο, καὶ κατὰ τοὺς ὑστερον δὲ χρόνους πιθανότατα συνέβαινε τὸ τοιοῦτον.

Κεῖται δὲ σήμερον ἡ κωμόπολις ἐπὶ τεσσάρων λόφων, ταπεινουμένων πρὸς τὴν θάλασσαν διὰ τοῦτο δὲ καὶ διὰ τὸ ὅτι αἱ οἰκίαι κωμηδὸν οἰκοῦνται, εἶναι δὲ πεπληρωμένα τὰ μεταξὺ διαλείμματα ἐλαιῶν, φαίνεται ἀπὸ θαλάσσης ἢ κωμόπολις κάλλιστόν τι πρῶγμα καὶ τερπνότατον. Ἡ καπνοφυτεία ὅμως, ἥτις ὅσημέραι ἐπιτείνεται, κινδυνεύουσα νὰ ἐκριζώσῃ ὅλας τὰς ἐλαίας θὰ ἀπολέσῃ πολὺ μέρος τῆς σημερινῆς θεάς.

Κατοικεῖται δὲ ὑπὸ Ἑλληνικῶν μένοι-κιωνῶν, τσεκίων, τουρκικῶν δὲ τετρακοσίων, ἀλλ' ὡς πανταχοῦ κατὰ τὸν Πόντον οἱ

Ἑλληγες εἶναι ἀνώτεροι τῶν Τούρκων κατὰ τὰ γράμματα, τὰς τέχνας καὶ τὴν ἐμπορικὴν κίησιν, τοιοιουτρόπως καὶ ἐνταῦθα οἱ Ἑλληγες ἀπὸ ἐτῶν ἱκανῶν διατηροῦσι καλὰ σχολεῖα, οἱ δὲ τούρκοι ἀρκοῦνται εἰς τὰ κοινὰ γράμματα, τὰς δὲ τέχνας καὶ τὸ ἐμπόριον σχεδὸν εἰπεῖν μόνοι οἱ Ἑλληγες μετέρχονται.

Εἶναι δὲ συμφκισμένοι αἴτε ἑλληνικαὶ οἰκογένειαι εἰς δύο συνοικίας, τῶν ὁποίων ἢ μὲν μία, ἢ δυτικωτέρα καλεῖται κυρίως Πλάτανα (τουρκιστὶ νέσφι Πλάτανα,) ἢ δὲ ἑτέρα, ἢ ἀνατολικώτερον κεμένη καλεῖται κοινῶς Γανλοῦ. Καὶ μοι φαίνεται μὲν δύσκολον νὰ εὑρη τις διατί ὠνομάσθη Γανλοῦ, ἴσως ὅμως καὶ δὲν ἀπέχομεν καὶ τῆς ἀληθείας λέγοντες ὅτι ὠνομάσθη τοιοιουτρόπως ἐκ τοῦ ἐν αὐτῇ κυριωτέρου ναοῦ τῶν Ἀρχαγγέλων Γαβριὴλ καὶ Μιχαὴλ· ἐννοοῦμεν δηλ. ὅτι τὸ ὄνομα Ἀρχαγγέλου ἀποτμηθὲν καὶ συκοπὲν καὶ πολλὴν ταραχὴν γραμμάτων παθὸν μετετρέπη εἰς Γανλοῦν· διότι εἶναι μὲν πρῶτον γνωστὸν, ὅτι πολλαὶ κῶμαι ἐνταῦθά τε καὶ ἀλλαχοῦ ὀνομάζονται ἐκ τῶν ἐν αὐταῖς ναῶν, δεύτερον δὲ πολλὰ ὀνόματα τοιούτων ἐν ἀρχῇ τε ἀποκοπὴν καὶ ἐν τῷ μέσῳ ταραχὴν πάσχουσι, κύρια προσηγορικά τε καὶ κύρια τοπικά, ὅπως ὁ Δημήτριος κατήχησεν ἐνταῦθα Μῆτος, ἀλλαχοῦ δὲ Μῆμης ἢ καὶ Μήμης.

Ὁμοίως καὶ αἱ τουρκικαὶ οἰκογένειαι εἶναι συμφκισμένοι εἰς δύο ἐνορίας τῶν ὁποίων ἢ μὲν ἀνατολικωτέρα καλεῖται Τερπισάρ ἴσως διεφθαρμένη τις ἑλληνικὴ λέξις ὅπως ἐν Κωνσταντινουπόλει Τεκίρ Τσαῖρ ἔγεινεν ἀπὸ τὸ Βυζαντινὸν τὰ (μοναστήρια Κύρου,) ἢ δὲ δυτικωτέρα καλεῖται Ὁρτὰ μαχαλέ.

Σχολεῖα δὲ διετήρουν μὲν οἱ Ἑλληγες οἱ ἐνταῦθα καὶ ἀπὸ παλαιῶν ἀλλ' εἶναι γνωστὸν οἱ τότε γραμματοδιδάσκαλοι τί ἐγνώριζον καὶ τί ἐδίδασκον· καλλίτερος καὶ τελευταῖος τῶν γραμματοδιδασκάλων τούτων μνημονεύεται Ἐλισσαῖός τις ἱερομόναχος ἐκ τῆς μοῦνης Βαζελῶνος τῆς ἐν Μαρτσούκ, καταγομένου δὲ ἐκ τῆς συνοικίας Παπαδάντων τῆς κώμης Κογγά. Μετὰ τοῦτον μνημονεύεται Ζιχαρίας τις Ἀλεξανδρίδης Κερασούντιος ἐπὶ πολλὰ ἔτη διδάξας στοιχεῖα γραμμάτων, γραφῆς καὶ πρακτικῆς ἀριθμητικῆς, εἰσαγαγὼν τὸ κατ' αὐτόν ὄσον ἐγνώριζεν, ὅσον ἐδύνηθη νὰ ἀντιληφθῆ αὐτῆς τὴν τότε ἐνταῦθά τε καὶ ἐν Ἑλλάδι θαυμαζομένην μέθοδον τοῦ Πεσταλότζη, τὴν ὁποίαν ὠνομάζον ἀλληλοδιδασκτικὴν. Εἰς τοῦτον τελευταῖον ἢ νηπιώδης κατάστασις τῆς παιδείας. Μετὰ ταῦτα οἱ κάτοικοι συνέστησαν ἑλληνικὸν σχολεῖον μὲν κοινὸν τῶν δύο ἐνοριῶν, προσκαλέ-

σαντες διδάσκαλον κατά τὸ 1869 Κωνσταντῖνον τινὰ Ἰωακείμῃδην Πλατανίτην, ὅστις ἐπὶ τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη ἐδίδαξε τὰ τότε συνηθιζόμενα μαθήματα ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις, συνέστησαν δὲ καὶ δύο ἀλληλοδιδασκτικὰ σχολεῖα ἀνὰ ἓν εἰς ἐκατέραν ἐνορίαν, διὰ τὰ ὁποῖα προσεκάλεσαν τότε Παναγιώτην τινὰ Ἰωακείμῃδην Πλατανίτην καὶ Ἀνδρέαν Πρωτεῖδην Κερασούντιον. Ἡ κοινότης ἐξώδευε τότε περὶ τὰς 100 λίρας τουρκικὰς διὰ τὸ Ἑλληνικὸν σχολεῖον καὶ διὰ τὰ δύο ἀλληλοδιδασκτικὰ, καὶ ἡ παιδεία ἐποίησε τότε βήματά τινα πρὸς τὰ ἔμπροσ, μικρὰ πάντοτε, ἀλλ' ὀπωσθήποτε βήματα. Μετὰ τριετῆ διδασκαλίαν τοῦ Κωνσταντῖνου Ἰωακείμῃδου ἡ κοινότης προσεκάλεσεν ἀλληλοδιδασκτικούς δύο, τοὺς κ. Στυλιανὸν Παπαδόπουλον, Πλατανίτην καὶ Κωνσταντῖνον Παπαδόπουλον, Τριπολίτην, ἀλληλοδιδάκτας δὲ ἓνα διὰ τὴν μίαν ἐνορίαν καὶ ἓνα διὰ τὴν ἄλλην τοὺς κ. Νικόλαον Κεφαλίδην καὶ Δημήτριον Καρυσφύλλην, Τραπεζουντίους. Τοιοῦτοτρόπως ἐγένεον ἐν ἔτι βήμα πρὸς τὰ ἔμπροσ, τὸ βήμα ὅμως τοῦτο ἤδη ἦτο ἱκανῶς μέγα, πρῶτον διότι τὸ Ἑλληνικὸν σχολεῖον ἔσχε δύο διδασκάλους, καὶ δεύτερον διότι οἱ διδάσκαλοι οὗτοι ἦσαν ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ τελειότερον πεπαιδευμένοι τῶν προκατόχων, σπουδάσαντες ἐν Τραπε-

ζοῦντι παρὰ τῷ τότε ἀκμάζοντι ἐκεῖ Γεωργίῳ Παπαδοπούλῳ, τῷ Ἀργυροπολίτῃ, παρ' ὃ τὰ ἑλληνικὰ καὶ φιλοσοφικὰ ἐδιδάσκοντο ἱκανῶς εὐδοκίμως. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἔξοδα τὰ ὑπὲρ τῶν σχολείων ἐπληθύνοντο, καὶ ἔφθασαν ἤδη τὰς 150 τουρκικὰς λίρας. Ἐκ τῶν διδασκάλων ὅμως τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου ὁ κ. Κωνσταντῖνος Παπαδόπουλος μόνον ἐπὶ ἓν ἔτος διδάξας μετὰ τοῦ κ. Στυλιανοῦ Παπαδοπούλου ἀπῆλθε, καὶ διεδέχθη αὐτὸν Λάζαρός τις Μολεὺς, Τριπολίτης καὶ αὐτὸς καὶ παρὰ τῷ αὐτῷ Γεωργίῳ Παπαδοπούλῳ ἐκπαιδευθεὶς, καὶ ἐδίδαξε συνεχῶς μετὰ τοῦ κ. Στυλιανοῦ Παπαδοπούλου ἐπὶ πέντε ἔτη. Μετὰ τοῦτον ἐδίδαξεν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ σχολεῖῳ μετὰ τοῦ κ. Στυλιανοῦ Παπαδοπούλου Στυλιανὸς τις Γαλήνης, ἐξ ἡμέρας τῆς παρὰ τὴν Κρώμνην, ἐπὶ δύο ἔτη καὶ ἀπῆλθε καὶ αὐτός. Ἀλληλοδιδάκται δὲ προσεκλήθησαν μετὰ τὸν κ. Νικόλαον Κεφαλίδην καὶ Δημήτριον Καρυσφύλλην οἱ κ. Εὐκλείδης Ν. Ἱεροκλῆς, Τραπεζούντιος, Θεόδωρος Τυκτόπουλος, ἐξ ἡμέρας, Εὐστάθιος Κυριάκου [Κριμαῖς, καὶ ὁ εἰρημένος Στυλιανὸς Γαλήνης ἐξ ἡμέρας, καὶ οἱ τέσσαρες ἀχροαταὶ γενόμενοι ἐν Τραπεζοῦντι τοῦ Γεωργίου Παπαδοπούλου. Ἐδίδασκον δὲ ἐν μὲν τοῖς ἀλληλοδιδασκτικαῖς ἀνάγνωσιν οἱ μὲν ἀρχαιότεροι

καὶ Ἑλληνικοῦ ἀρχαίου λόγου καὶ νεωτέρου, οἱ δὲ νεώτεροι διδάσκαλοι μόνον νεωτέρου λόγου, ἐρμηνεύοντες αὐτὸν εἶπου εἴη δυσνόητος καὶ γραμματικὴν αὐτοῦ προσδιδάσκοντες, ἐνῷ οἱ ἀρχαιότεροι οὔτε ἡρμηνεύοντες, οὔτε ἴσως ἦτο τοῦτο δυνατόν. Ἐκτὸς τῆς ἀναγνώσεως ἐδίδασκον καὶ οἱ ἀρχαιότεροι καὶ οἱ νεώτεροι γραφὴν, ἀριθμητικὴν, γεωγραφίαν πολιτικὴν καὶ θρησκευτικὰ σύντομα διδάγματα. Ἐν δὲ τῷ ἑλληνικῷ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐσχημάτισαν μίαν μόνην τάξιν, ὕστερον δὲ ἐπὶ Στυλιανοῦ Παπαδοπούλου καὶ Κωνσταντῖνου Παπαδοπούλου δύο καὶ τὸ ἐπόμενον ἔτος τρεῖς τάξεις καὶ τὰς τρεῖς ταύτας ἐξηκολούθησε τάξεις ἀπὸ τότε διδάσκων ὁ κ. Στυλιανὸς Παπαδόπουλος μετὰ τῶν συναδέλφων τῶν προστεθέντων αὐτῷ, τοὺς ὁποίους ἀνωτέρω ἡριθμήσαμεν. Ἐδίδασκον δὲ ἐν τῷ Ἑλληνικῷ ἐρμηνείαν ἀρχαίου ἑλληνικοῦ λόγου (Ἀῖσωπος, Ξενοφῶν, Λουκιανὸς, Πλούταρχος) καὶ γραμματικὴν αὐτοῦ, γεωγραφίαν πολιτικὴν ἐκτενεστέρον, ἱστορίαν ἱερὰν καὶ ἑλληνικὴν, ἀριθμητικὴν πρακτικὴν καὶ γεωμετρίαν. Ἐπομένως ἠδυνήθη ἡ κοινότης νὰ δώσῃ παιδευσίν τινα ἱκανὴν εἰς τὰ τέκνα αὐτῆς, τοῦλάχιστον ὅσην παιδευσιν παρέχει πᾶν ἑλληνικὸν σχολεῖον περιέχον τρεῖς τάξεις καὶ μαθήματα οἷα τὰ προειρημένα. Τῇ 15 ἡ Σεπτεμβρίου δὲ τοῦ ἔτους 1880 ἡ κοι-

νότης προσεκάλεσεν ἡμᾶς ἐκ Τραπεζοῦντος διὰ τὸ Ἑλληνικὸν σχολεῖον, ἵνα μετὰ τοῦ κ. Στυλιανοῦ Παπαδοπούλου διδάσκοντες ὁδηγήσωμεν τὸ σκάφος τοῦ Ἑλλήν. σχολείου· ἡμεῖς ἐθεωρήσαμεν καλὸν εἰς τὰ λοιπὰ μαθήματα νὰ προστεθῆ καὶ ἡ Φυσικὴ ἱστορία, ἐσκέφθημεν δὲ νὰ εἰσαγάγωμεν καὶ τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος προσεκάλεσεν ἡ κοινότης καὶ ἀλληλοδιδάκτας τοὺς κ. Δημήτριον Γεωργιάδην, ἐκ Ῥυακίου, καὶ Ἐπαμίνωνδαν Σιδηρόπουλον, Σανταῖον, τροφίμους τῆς ἐν Τραπεζοῦντι Φροντιστηρίου, οἷον ἦτο ὅμως ἐπ' αὐτῶν τὸ Φροντιστήριον, οὐχὶ δὲ οἷον ἦτο ἐπὶ τοῦ Γεωργίου Παπαδοπούλου. Καὶ οἱ διδάσκαλοι οὗτοι ἐπέφερον εἰς τὰ ἑαυτῶν σχολεῖα ἱκανὴν βελτίωσιν προσθέσαντες εἰς τὰ προειρημένα μαθήματα καὶ στοιχειώδη ἀνθρωπολογίαν καὶ τὸ ὅλον σύστημα ἐπὶ τὸ εὐληπτότερον μετατρέψαντες καὶ συμφώνως πρὸς τὰς παιδαγωγικὰς ἀρχὰς τὸ ὅλον διατάξαντες. Καὶ τὰ ἔξοδα ὑπερέβησαν τὰς 180 λίρας.

Ναοὺς ἔχει ἡ μὲν δυτικωτέρα ἐνορία δύο, ἓνα μὲν τὸν κυριώτερον, τὸν ναὸν τὸν ἐπ' ὀνόματι ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Νεοκαισαρείας, ἕτερον δὲ μικρότερον, τὸν ἐπ' ὀνόματι ἁγίου Γεωργίου ὁμοίως καὶ ἡ ἀνατολικωτέρα δύο, τὸν ναὸν τῶν Ἀρχαγγέλων καὶ τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου. Κτήματα δὲ ἔχουσιν ὁ μὲν ναὸς τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἀγροὺς τιμωμένους

περί τὰς 500 τουρκικὰς λίρας, ὁ δὲ τῶν Ἀρχαγγέλων περί τὰς 300 τιμωμένους. Τὰ σχολεῖα ὁμῶς δυστυχῶς δὲν ἔχουσι κτήματα, ἀλέκκλησίου ἐν τούτοις κατ' ἔτος προσφέρουσι αὐτοῖς συνδρομὴν 70 τουρκικὰς λίρας ἀνὰ 35 ἐκάστη.

Ταῦτα ἔστωσαν ἰκανὰ περί τῶν σημερινῶν Πλατάνων. Περί δὲ τῆς ἐμπορικῆς αὐτῆς κινήσεως ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα εἶναι δυσεξέλεγκτον παραλείπω νὰ γράψω, πλὴν ἀπονήσας ἀνωφελῶς. Ὅμοίως παραλείπω νὰ ὁμιλήσω περί τῶν κατὰ τὴν περιφέρειαν ἐλληνικῶν χωρίων 8 τὸν ἀριθμὸν πρὸς 68 τουρκικὰ, πρῶτον μὲν διότι δὲν ἔχουσι τίποτε ἄξιον ἀναγραφῆς ἐκτὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν οἰκιῶν καὶ τῶν κατοικούντων, ἐν αὐταῖς, δεύτερον δὲ διότι καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς πέρυσιν ἐδημοσιεύθη ἐν τινὶ φύλλῳ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐφημερίδος Νεολόγου, τὸν δὲ θέλοντα νὰ γνωρίσῃ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον παρακαλῶ νὰ ἀναδιφῆσῃ τὴν εἰρημένην ἐφημερίδα.

Ἐν Πλατάνοις τῆ 15 ἡ Ἰουνίου 1882.

Ἰωσήφ Γεωργιάδης.

ΜΝΗΜΟΝΙΚΟΝ ΤΥΦΛΟΥ.

Ἐπῆρχε κατὰ τὸ ἔτος 18 . . . ἐν Στιρλίγγῃ, πόλει τῆς Σκωτίας ἐν Βρετανίᾳ, γέρον τυφλὸς καὶ ἐπαίτης, εἰς πᾶσαν τὴν χώραν γνωστός ὑπὸ τὸ ὄνομα ὁ τυφλὸς Ἀλῆκ καὶ οὐτινος πανταχοῦ ἐξεθειάζον τὸ ἐξαίσιον μνημονικόν. Ἐκ νηπιότητος

ὄρφανὸς καὶ ἠναγκασμένος νὰ ζῆ ἐκ τῆς ἐπαιτείας ὁ Ἀλῆκ εἶχεν ἀναγνώσει πολυτάκως τὴν ἀγίαν Γραφὴν ὁλόκληρον, πρὶν ἀπολέσῃ τὴν ὄρασίν του ὅτε δὲ κατέστη τυφλός, εὐρέθη γνωρίζων ἐκ στήθους τὴν Παλαιὰν καὶ Νέαν Διαθήκην, ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ τελευταίου στίχου. Ἡ δὴ δύνατό τις νὰ σταματήσῃ τὸν Ἀλῆκ εἰς τὰς ἀγίας τῆς Στερλίγγης νὰ προβάλλῃ τοιοῦτόν τι ἢ τοιοῦτον χωρίον τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ὁ Ἀλῆκ τῷ ἔλεγε, οὐδὲν ὡς συγχυζόμενος, ἐν τίνι κεφαλαίῳ εὐρίσκετο καὶ ἐπανελάμβανεν ἀπροσκόπτως πάντας τοὺς προηγουμένους καὶ ἐπομένους στίχους.

Ἡμέραν τινὰ εὐπατρίδης τις (gentleman), θέλων νὰ συγχύσῃ τὸν τυφλόν, τῷ ἀνέγνωσε στίχον τινὰ τοῦ Εὐαγγελίου, μεταβάλλων πως τὴν ἔνοιαν τῶν λέξεων, καὶ τὸν ἠρώτησεν ἐν τίνι κεφαλαίῳ εὐρίσκεται ὁ στίχος. Ὁ Ἀλῆκ μετὰ μικρὸν διτταμὸν ὤρισε τὸ κεφάλαιον, ἀλλὰ προσέθεσεν ὅτι ὁ μνημονευθεὶς στίχος δὲν ἔχει καλῶς καὶ διώρθωσε τὸ πρὸς εἰρωνεῖαν μεταβληθὲν χωρίον ὑπὸ τοῦ εὐπατρίδου. Τότε οὗτος παρεκάλεσε τὸν Ἀλῆκ νὰ τῷ εἴπῃ τὸν ἐννενηκοστὸν στίχον τοῦ ἐξηκοστοῦ κεφαλαίου τῶν Ἀριθμῶν, οἵτινες Ἀριθμοὶ εἰσι τὸ τέταρτον τεύχος τῆς Μωσαϊκῆς πεντατεύχου. (*) Νέος δυσταγμός· ὁ Ἀλῆκ

(*) Τὰ τεύχη τῆς Μωσαϊκῆς πεντατεύχου εἰσὶν ἡ Γένεσις, ἡ Ἔξοδος, τὸ Λευϊτικόν, οἱ Ἀριθμοὶ καὶ τὸ Δευτερονόμιον,

μεταβάλλεται τότε, ψελλίζει λέξεις τινὰς μεταξὺ τῶν ὁδόντων αὐτοῦ καὶ μετὰ ζωηρότητος. «Μὲ περιπαίζετε, κύριε» εἶπε· «τοιοῦτος στίχος δὲν ὑπάρχει εἰς τοὺς Ἀριθμούς.

Ὁ Ἀλῆκ ὑπέστη μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιτυχίας πλήθος ἄλλων τοιούτων ἐρωτήσεων. Συχνότατα, ἀν ἠρώτα τις αὐτὸν περὶ λόγου ἢ διδασκαλίας, ἤτις ἔγινε τὴν προτεραίαν ἐν τῷ Ναῶ, ἐπανελάμβανεν αὐτὴν σχεδὸν ὅπως εἶχεν ἐκφωνηθῆ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἱεροκλήρυκος.

ΠΑΙΚΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ.

Ἡ ἄρκτος σπανίως ζῆ ὑπὲρ τὰ 20 ἔτη ὁ κύων καὶ ὁ λύκος ἐπίσης 20 ἢ ἀλώπηξ 10 μέχρι 14. Οἱ λέοντες εἶναι μακρόβιοι, φθάνοντες σπανίως ἕως εἰς τὰ 70 ἔτη. Οἱ λαγωὶ ζῶσιν 8 ἔτη. Εἶναι ὑποδεδειγμένον ὅτι ἐλέφαντες ἔζησαν ὑπὲρ τὰ 400 ἔτη. Ὅτε ὁ Ἀλέξανδρος ἐνίκησε τὸν Πῶρον, καθιέρωσεν εἰς τὸν ἡλιον ἐλέφαντα γενναίως πολεμήσαντα ὑπὲρ τοῦ βασιλέως τούτου· ἐκάλεσεν αὐτὸν Αἴαντα καὶ τὸν ἀπέλυσε, προσαρτήσας ἐπιγραφὴν εἰς τὸν λαιμὸν αὐτοῦ. Τὸ ζῶον τοῦτο εὐρέθη μετὰ 350 ἔτη.

Οἱ χοῖροι φθάνουσι μέχρι τοῦ 20 ἔτους ὁ ρινόκερος μέχρι τοῦ 25. Εἰς ἔπος ἔζησεν 62 ἔτη, ἀλλ' ἡ μέση ἡλικία τοῦ ἵππου εἶναι 25—30 ἐτῶν. Οἱ βόες ζῶσιν 25 ἔτη.

Οἱ ζωολόγοι ὑποθέτουσιν ὅτι αἱ φάλαινα ζῶσι 1000 ἔτη οἱ δελφίνες καὶ οἱ ξιφίαι φθάνουσι μέχρι 30 ἐτῶν. Εἰς ἀετὸς ἀπέθανεν ἐν Βενέτῃ ὑπερεκατοντούτης. Κύριός τις ἔχει τὸν σκελετὸν αὐτοῦ ζήσαντος 307 ἔτη. Οἱ πελεκάνες ζῶσι μέχρις 100 ἐτῶν.

ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

ΤΩΝ ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Θ'.

Κύριε Δανιὴλ.

Τὰς χρηστομαθείας ποῦ μᾶς ἀπεστείλατε εἶναι σχεδὸν ἄδεια ξεσηγμένα καὶ κατὰ μέρος δύο ἀπὸ αὐτὰς στέλλω ὑπίσω καὶ σὰς παρακαλῶ νὰ τὰς ἀλλάξῃτε· ἤθελα ὅλας νὰ στέλλω ἀλλ' ἄτχημον τὸ ἐλογχρίστα ἀπὸ τὰς τιμὰς τῶν δὲν φεύγω διατί δὲν μᾶς ἀπεστείλατε καθάρια καὶ καλοδεμένα βιβλία καὶ τὰ ἐξῆς. ἐν . . . 19 Ἰανουαρίου 1882.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ι'.

Κύριε Βιβλιοπώλα ἔμα λάβης τὸ παρόν μας νὰ στέλῃς τὰ βιβλία τὸν ἀριθμὸν 48 καὶ ἐὰν μένωμεν χρεώστηδες νὰ μᾶς γράψῃς τὸ ὑπόλοιπον τοῦ χρέους μας. Ὁ Κύριος διδάσκαλος . .

Ἔτος 1882 Ἰανουαρίου 18. Ἐν
Σκαλίτζ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΑ΄.

Πρὸς τὸν βιβλιοπώλιν, τοῦ ἐν-τραπέζ-
οῦτος. τρία βιβλία· Ὁ Πτωχὸς Γέρον,
καὶ ὁ Μικρὸς Πέτρος ἀπαυτὰ τὰ δύο
ἤδη ἐὰν ὑπάρχουν, νὰ δώσητε πρὸς τὸν
ζητοῦντα.

Τῆ 7ῃ Ἰανουαρίου 1882.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΒ΄.

Χαιραιτότε . . . . .

Κιταπολὰ Ναστήλιςμαι Χρηστομά-
θην Ἱστορία Ἀντωνιάδου Μεέναν κου-
τὴν γλώσας Ἀσακαλὰ ἔναν Κουτὴν
μελάνι

ταγληγωρότερα

Ναστήλις με Ὅσα ἔγραψα
ἀνοροτὰς διὰ τὸν Πατέρα μου θὰ ἔρ-
χεται τὴν τρίτην
Ἄνοροτὰς δηὰ τεμάς Καλήημες
Ἄνοροτὰς δηὰ τὸν Παναηότην Καλάϊ-
ναι.

3.

ΑΙΝΙΓΜΑ.

Βωδὰ χεῖλη κ' ἀπὸ ἴπάνω
Κρύα πέτρα σοβαρὴ
Δὲν φιλοῦν, ἀλλὰ φιλιῶνται
Καὶ τὸ σέβας προκαλοῦν.

Χ.

Λύσις τοῦ προηγουμένου αἰνίγματος.

Ὅνος ὦ! — ὦ! —

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

— Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν κατὰ
τὸ δημοσιευθὲν πρόγραμμα τῶν ἐξετά-
σεων ἤρξαντο καὶ τὴν ἐπιούσαν ἐπε-
ρατώθησαν αἱ ἐξετάσεις τοῦ Παρθενα-
γωγείου, εἶτα ἐγένοντο αἱ ἐξετάσεις τοῦ
κεντρικοῦ παιδαγωγείου καὶ νηπιαγώ-
γείου καὶ τῶν νηπιαγωγείων (τῶν προ-
αστειῶν, ἅπασαι περατωθεῖσαι χθὲς· αὔ-
ριον ἄρχονται αἱ ἐξετάσεις τοῦ Φροντι-
στηρίου.

— Ἀφίκετο ἐκ Ποτίου ὁ ἀξιότιμος κ.
Ἡλίας Κωνσταντινίδης.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

☞ Τὸ τυπογραφεῖον Δανιὴλ Ξιφιλίνου παρὰ τὴν Ἀρμενικὴν Μητρόπολιν ἐκτελεῖ πᾶσαν τυπογραφικὴν καὶ λιθογραφικὴν ἐργασίαν μετ' ἰδιαζούσης φιλοκαλίας, ταχύτητος καὶ εἰς τιμὰς μετρίας.

☞ Ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ τοῦ Δανιὴλ Ξιφιλίνου παρὰ τὴν Ἀρμενικὴν Μητρόπολιν πωλοῦνται χαρτὰ τοῦ τοίχου (ταπετσαρία) εἰς τιμὰς λίαν συγκαταβατικάς·

Ὁ προσερχόμενος θέλει μὲν εὐχαριστημένος·

☞ Ὁ κ. Ἑλ. Φοινικόπουλος δέχεται προγυμνάσεις καθ' ἕλον τὸ διάστημα τῶν διακοπῶν.

Οἱ βουλόμενοι ἀπευθυνθήτωσαν πρὸς τὸν ἴδιον.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΙ μετζ.	3.	Ἡ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
» ΤΑΙΣ ΕΠΑΡΧΙΑΙΣ :	4.	ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΤΙΜΑΤΑΙ
» Τῷ ΕΞΩΤΕΡΙΚῷ »	5.	Παράδων 60.
